



(160.8)	(52.2)
35.8	198.5
(74.0)	18.7
(116.6)	6.966.1
7.150.1	
(3.049.2)	(2.729.8)
(158.5)	(186.4)
394.7	511.4
(354.3)	(166.1)
(3.167.3)	(2.570.9)
(117.5)	260.6
2.284.9	97.3
(962.8)	
(2.615.1)	(3.300.0)
(2.896.6)	(2.609.7)
328.6	334.0
142.3	112.5
(13.6)	(10.6)

Άρθρο του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗ

Οι εννέα τρόποι για την «αποφυγή» των τεκμηρίων

Τη δυνατότητα να αποφύγουν τον προσδιορισμό του ετησίου φορολογητέου εισοδήματος του 2021 σε επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από το πραγματικό, βάσει των τεκμηρίων της εφορίας (των αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης και των δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων των άρθρων 31 και 32 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος), θα έχουν και φέτος οι φορολογούμενοι. Με την κάλυψη των διαφορών αυτών θα γλιτώσουν από σημαντικού ύψους φορολογικές επιβαρύνσεις.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (παράγραφος 2 του άρθρου 34 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος), κάθε φορολογούμενος μπορεί να καλύψει τυχόν προστιθέμενη διαφορά φορολογητέου εισοδήματος που προκύπτει λόγω εφαρμογής τεκμηρίων, αναγράφοντας, στη φορολογική δήλωση που θα υποβάλει φέτος, για τα εισοδήματα του 2021, έως και 9 διαφορετικές κατηγορίες ποσών, που είναι οι εξής:

1. Πραγματικά εισοδήματα τα οποία απέκτησαν το 2021 ο ίδιος, η σύζυγός του και τα εξαρτώμενα μέλη της οικογενείας του και τα οποία απαλλάσσονται από τον φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο. Ως τέτοια εισοδήματα θεωρούνται τα επιδόματα ανεργίας, το ΕΚΑΣ, τα κέρδη από μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια, οι τόκοι από REPOS, έντοκα γραμμάτια και ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, οι τόκοι από καταθέσεις στις τράπεζες, τα επιδόματα επικινδυνότητας κ.λπ. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και τα εισπραχθέντα εισοδήματα που απαλλάσσονται τόσο από τον φόρο όσο και από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης, όπως για παράδειγμα τα επιδόματα τέκνων που εισπράχθηκαν από τον ΟΠΕΚΑ, τα προνοιακά επιδόματα των αναπήρων, οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία των ολικά τυφλών και των κινητικά αναπήρων 80% και άνω, η αποζημίωση λόγω διακοπής εργασιακής σχέσης κ.λπ.

Πολλά από τα ποσά αυτά προσυμπληρώνονται πλέον από τις υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) στους αντίστοιχους κωδικούς του ηλεκτρονικού εντύπου Ε1 της φορολογικής δήλωσης. Αυτό θα συμβεί και στις φετινές δηλώσεις εφόσον οι φορείς που κατέβαλαν τα ποσά αυτά εντός του 2021 έχουν αποστείλει ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ τα αρχεία με τα σχετικά στοιχεία.

Εφόσον, οι φορείς που κατέβαλαν τα ποσά αυτά στον φορολογούμενο δεν υποβάλουν ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ τα σχετικά αρχεία, τότε ο φορολογούμενος που έχει εισπράξει τα εν λόγω ποσά εντός του 2021 θα χρειαστεί να τα αναγράψει ο ίδιος σε άλλους κωδικούς του πίνακα 6 του εντύπου Ε1 της φετινής φορολογικής δήλωσης. Στην περίπτωση αυτή, ο φορολογούμενος θα πρέπει να έχει συγκεντρώσει και να έχει διαφυλάξει τα δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν την εισπράξη των ποσών αυτών, δηλαδή τις βεβαιώσεις που οφείλουν να έχουν εκδώσει τα νομικά πρόσωπα τα οποία κατέβαλαν τα συγκεκριμένα ποσά.

2. Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα και αποκτήθηκαν εντός του 2021 από τον φορολογούμενο. Τέτοια ποσά είναι π.χ. το εφάπαξ που έλαβε ο φορολογούμενος ως συνταξιούχος, μια αποζημίωση που εισέπραξε από την ασφαλιστική του εταιρεία κ.λπ. Και στην περίπτωση αυτή, ο φορολογούμενος θα πρέπει να συγκεντρώσει και να διαφυλάξει τα δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν την είσπραξη των ποσών αυτών, δηλαδή τις βεβαιώσεις που οφείλουν να έχουν εκδώσει οι νομικές οντότητες οι οποίες κατέβαλαν τα συγκεκριμένα ποσά.

3. Τα εισπραχθέντα, από εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα, ποσά των αποζημιώσεων ειδικού σκοπού, τα οποία καταβλήθηκαν το 2021 από το Δημόσιο για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορονοϊού. Τα ποσά αυτά είναι τα εξής:

- * αποζημίωση ειδικού σκοπού που χορηγήθηκε σε εργαζομένους των οποίων η σύμβαση εργασίας τέθηκε σε αναστολή

- * αποζημίωση ειδικού σκοπού που χορηγήθηκε σε ναυτικούς των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης τέθηκε σε αναστολή

- * αποζημίωση ειδικού σκοπού που χορηγήθηκε σε εργαζομένους ιδιωτικών επιχειρήσεων οι οποίες ανήκουν στους κλάδους του τουρισμού, των αεροπορικών και ακτοπλοϊκών μεταφορών, των χερσαίων μεταφορών επιβατών, του επισιτισμού, του πολιτισμού και του αθλητισμού, καθώς και σε άλλους πληγέντες από την πανδημία του κορονοϊού κλάδους, των οποίων (εργαζομένων) οι συμβάσεις εργασίας τέθηκαν σε αναστολή,

- * αποζημίωση ειδικού σκοπού που χορηγήθηκε σε εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις τέθηκαν αναγκαστικά σε αναστολή, επειδή ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και δεν ήταν σε θέση να εργαστούν εξ αποστάσεως εξαιτίας του αντικειμένου της εργασίας τους.

Τα ποσά αυτά προσυμπληρώνονται από τις υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) στους αντίστοιχους κωδικούς του ηλεκτρονικού εντύπου Ε1 της φορολογικής δήλωσης. Αυτό θα συμβεί και στις φετινές δηλώσεις εφόσον οι υπηρεσίες του Δημοσίου που κατέβαλαν τα ποσά αυτά εντός του 2021 αποστείλουν ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ τα αρχεία με τα σχετικά στοιχεία.

4. Κάθε έσοδο ή τίμημα που εισέπραξε ο φορολογούμενος εντός του 2021 από την πώληση περιουσιακών στοιχείων του. Ως έσοδα από την πώληση περιουσιακών στοιχείων λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που εισέπραξε ο φορολογούμενος από την πώληση ακινήτων, αυτοκινήτων, κινητών πραγμάτων συνολικής αξίας άνω των 10.000 ευρώ, μετοχών, ομολόγων, εντόκων γραμματίων μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων και άλλων κινητών αξιών. Από το τίμημα πώλησης που εισπράχθηκε εντός του 2021 αφαιρείται το κόστος απόκτησης, δηλαδή το τίμημα που καταβλήθηκε σε κάποιο προηγούμενο έτος για την αγορά του περιουσιακού στοιχείου.

Για να αποδείξει ο φορολογούμενος την είσπραξη ποσού από την πώληση περιουσιακού του στοιχείου πρέπει να έχει στη διάθεσή του και να προσκομίσει, εφόσον του ζητηθεί, κυρωμένο αντίγραφο συμβολαίου ή προσυμφώνου ή βεβαίωση του συμβολαιογράφου, από τα οποία προκύπτουν τα χρηματικά ποσά που εισέπραξε. Για αγοραπωλησία αυτοκινήτων μεταξύ ιδιωτών αρκεί μία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 από τους δύο συναλλασσόμενους.

5. Εισοδήματα και έσοδα που αποκτήθηκαν τα έτη προ του 2021, δεν ξοδεύτηκαν μέχρι τις 31-12-2020 και αναλώθηκαν εντός του 2021. Πρόκειται για τη μέθοδο κάλυψης τεκμηρίων μέσω «ανάλωσης κεφαλαίου παρελθόντων ετών».

Με την «ανάλωση κεφαλαίου», ο φορολογούμενος μπορεί να ανατρέξει στις φορολογικές δηλώσεις προηγούμενων συνεχόμενων ετών (όσων ετών θέλει) και να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

* Να αθροίσει τα ποσά των πάσης φύσεως εισοδημάτων (από μισθούς, συντάξεις, ενοίκια, επιχειρήσεις, τόκους καταθέσεων, μερίσματα, υπεραξίες από πώληση μετοχών κ.λπ.) και τα ποσά των εσόδων από πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων, τα οποία έχει αναγράψει στις δηλώσεις των παρελθόντων ετών.

* Από το άθροισμα εισοδημάτων και εσόδων προηγούμενων ετών, που θα προκύψει, θα πρέπει, στη συνέχεια, να αφαιρέσει τα ποσά που ελήφθησαν υπόψη στις ίδιες φορολογικές δηλώσεις ως τεκμήρια διαβίωσης (για κατοικίες, ΙΧ αυτοκίνητα, πισίνες, σκάφη, υπηρετικό προσωπικό κ.λπ.), καθώς και τα ποσά που δήλωσε στις ίδιες δηλώσεις ότι δαπάνησε για να αποκτήσει περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, ΙΧ αυτοκίνητα, σκάφη, κινητά αντικείμενα μεγάλης αξίας κ.λπ.).

Το καθαρό ποσό που θα προκύψει από τις παραπάνω μαθηματικές πράξεις είναι το «κεφάλαιο» των προηγούμενων ετών που μπορεί ο φορολογούμενος να «σχηματίσει» και να εμφανίσει στην εφορία ως προϊόν αποταμίευσης. Από κει και πέρα, σε κάθε περίπτωση, από το «κεφάλαιο» που θα σχηματιστεί με τον τρόπο αυτό, ο φορολογούμενος μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα μέρος για να καλύψει την πρόσθετη διαφορά εισοδήματος που θα του προσδιορίσουν τα τεκμήρια.

Η αναλυτική καταγραφή όλων των παραπάνω ποσών (εισοδημάτων, δαπανών, καθαρού κεφαλαίου) μπορεί να γίνει χειρόγραφα σε ένα απλό φύλλο χαρτιού ή ηλεκτρονικά σε πρόγραμμα Excell, με τη μορφή ενός πίνακα εσόδων, δαπανών και καθαρού «κεφαλαίου».

6. Χρηματικά ποσά που εισήγαγε στην Ελλάδα ο φορολογούμενος το 2021, είτε σε ευρώ είτε σε συνάλλαγμα, εφόσον η απόκτησή τους στο εξωτερικό δικαιολογείται. Για την απόδειξη των ποσών αυτών απαιτείται το πρωτότυπο παραστατικό που εκδίδει κάθε τράπεζα όταν εισάγονται χρηματικά κεφάλαια από το εξωτερικό. Μεταξύ των παραστατικών περιλαμβάνεται και η μοναδική βεβαίωση αγοράς συναλλάγματος.

7. Δάνεια που έλαβε ο φορολογούμενος εντός του 2021 από τράπεζες, συγγενείς ή τρίτους. Η σύναψη δανείου με τραπεζικό ίδρυμα αποδεικνύεται από το κείμενο της σχετικής σύμβασης που έχει υπογραφεί από τον φορολογούμενο, ενώ η σύναψη δανείου με ιδιώτη αποδεικνύεται από συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει χαρτοσημανθεί.

8. Ποσά που εισέπραξε το 2021 ο φορολογούμενος είτε από δωρεές είτε από γονικές παροχές. Για να αποδείξει ο φορολογούμενος ότι εισέπραξε εντός του 2021 τέτοια ποσά, θα πρέπει η σχετική φορολογική δήλωση να έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους, στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

9. Κέρδη από λαχεία, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, Προκαθορισμένο Στοιχείο κ.λπ. τυχερά παιχνίδια. Τα ποσά των κερδών από τυχερά παιχνίδια λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον αφαιρεθεί η δαπάνη του φορολογούμενου για την αγορά του κουπονιού ή του δελτίου ή του λαχείου που κέρδισε. Για να αποδειχθεί η είσπραξη κέρδους από τυχερό παιχνίδι ή λαχείο, θα πρέπει ο φορολογούμενος να έχει στη διάθεσή του τη σχετική βεβαίωση.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις "ΤΟΤΣΗ"

ΧΡΗΣΤΟΥ Ν. ΤΟΤΣΗ

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ -
ΔΩΡΕΑΝ - ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΕΚΔΟΣΗ 16η (2018)**